

TALLER D'ANAFILAXI

PROVES DIAGNOSTIQUES I EDUCACIÓ AL PACIENT

Montse Gomez DUI
(Hospital Plató)

Elisabet Rodriguez DUI i Laura López DUI
(Fundació Sanitària Sant Pere Claver Barcelona)

AGENTS ETIOLÒGICS D' ANAFILAXI

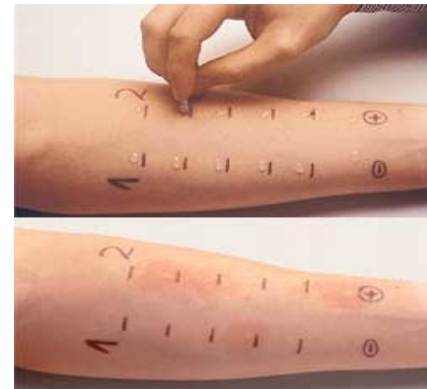
- ALIMENTS
- ANISAKIS
- LÀTEX
- VERÍ D' HIMENÒPTERS
- MEDICAMENTS

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

- PROVES IN VIVO
- PROVES IN VITRO
- PROVES
EXPOSICIÓ ORAL

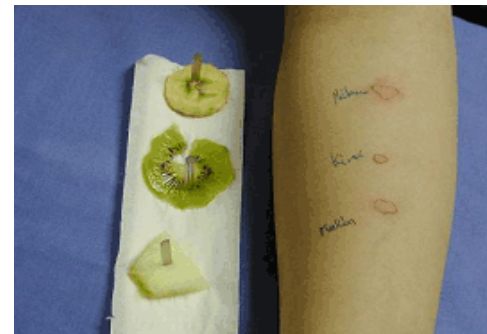

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

PROVES IN VIVO:

- PRICK TEST
- PRICK BY PRICK

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

- Controls
- Llet i ou
- Fruits secs
- Farines
- Fruites
- Lleguminoses
- Peixos i marisc
- Carns
- Làtex
- Anisakis
- LTP
- Profilina
- Tropomiosina

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

PRICK TEST

PREVIAMENT AL PRICK TEST:

- Deixar de prendre antihistamínics 7 dies abans.
- Valorar la pell del pacients

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

MATERIAL UTILITZAT:

- Extractes
- Marcador de la pell
- Lancetes
- Mocadors paper
- Papulímetre

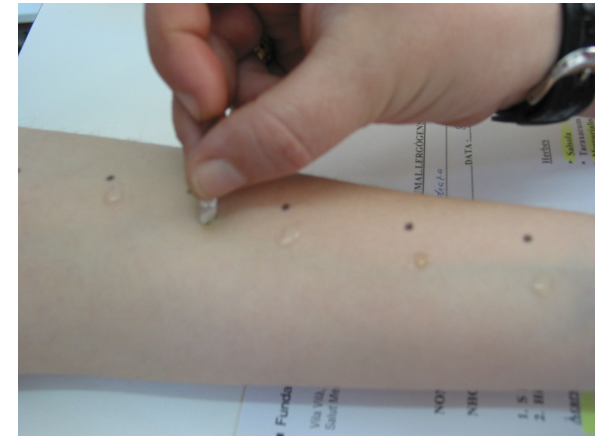

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

REALITZACIÓ DE LA PROVA:

- Marcatge de la zona
- Colocació de una gota del extracte
- Punció
- Retirada del excès del producte
- Valoració del estat general del malalt.

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

LECTURA DEL PRICK:

- Valoració als 15 minuts.
- Validació del controls
- Medició de pàpules i eritemes
- Registre de resultats
- Interpretació.

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

PRICK BY PRICK

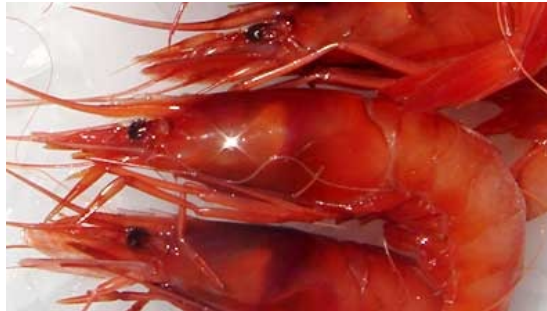
ALIMENTS PROVES DIAGNÒSTIQUES

PRICKS ESPECIALS

ALIMENTS PROVES DIAGNÒSTIQUES

PRICKS AMB REACTIVITAT CREUADA

ALIMENTS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

PROVES IN VITRO:

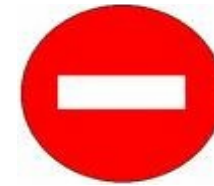
- Ig E TOTAL
- Ig E ESPECÍFIQUES

ALIMENTS PROVES DIAGNÒSTIQUES

PROVES EXPOSICIÓ ORAL

- Diagnòstic de certesa
- Medi hospitalari
- Consentiment informat signat

LÀTEX

PROVES DIAGNÒSTIQUES

TEST D' ÚS:

Es posa en un dit humit un dit de guant de làtex o el guant sencer i es manté 10 o 15 min.

ALIMENTS EDUCACIÓ AL PACIENT

- IDENTIFICAR L'ALIMENT O ALIMENTS IMPLICATS
- ELIMINARLOS DE LA DIETA
- VIGILAR ELS AL·LERGENS OCULTS

ALIMENTS

EDUCACIÓ AL PACIENT

DIETES D' ELIMINACIÓ

- Dietes clares i mínimament restrictives
- Facilitar receptes
- Adreçar al pacient a Associacions de pacients al·lèrgics:

www.immunitasvera.org

www.aepnaa.org

Normativa europea etiquetatge aliments

“14 sustancias o productos requieren etiquetado alérgeno obligatorio según la normativa de la UE (Anexo IIIa de la Directiva 2000/13/CE (20), aplicable hasta el 13 de diciembre de 2014 y el Reglamento n.º 1169/2011 (21), aplicable a partir de esta fecha).

A partir del próximo **13 de diciembre de 2014**, además de ver que "contiene" y, en virtud del Reglamento 1169/2011 (artículo 21 "Etiquetado de determinadas sustancias o productos que causan alergias o intolerancias" en conexión con el Anexo II), los ingredientes alérgenos se destacarán mediante una **composición tipográfica** que los diferencie claramente del resto de la lista de ingredientes, por ejemplo mediante el tipo de letra, el estilo o el color de fondo”.

1. Cereales con gluten y derivados
2. Crustáceos y derivados
3. Huevos y derivados
4. Pescado y derivados
5. Cacahuets y derivados
6. Soja y derivados
7. Leche y derivados (incluida la lactosa)
8. Frutos secos (almendras, avellanas, nueces, anacardos, pacanas, nueces de Brasil, pistachos, nueces de macadamia y nueces de Queensland) y derivados
9. Apio y derivados
10. Mostaza y derivados
11. Semillas de sésamo y derivados
12. Dióxido de azufre y sulfitos a concentraciones superiores a 10 mg/kg o 10 mg/litro expresado como SO₂
13. Altramuces y derivados
14. Moluscos y derivados

ANISAKIS

EDUCACIÓ AL PACIENT

- Evitar menjar peix cru, en semiconserva o poc cuinat.
- Consumir el peix previament congelat.
- Evitar consum de cefalòpodes.

LÀTEX

EDUCACIÓ AL PACIENT

- » Evitar làtex en ambits sanitari i domèstic.
- » 50% dels al·lèrgics al làtex poden presentar una al·lèrgia a fruites com el plàtan, kiwi, alvocat, castanya i/o patata deguda a reactivitat creuada de diferents proteïnes

HIMENOPTERS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

– VÈSPIDS

- Vespa
- Vespula
- Polistes

– ÀPIDS

- Apis

HIMENOPTERS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

POBLACIÓ DE RISC:

- Apicultors i els seus familiars
- Pagesos, jardineros....
- Biòlegs, zoòlegs,.....
- Aficionats a activitats a l'aire lliure

HIMENOPTERS

PROVES DIAGNÒSTIQUES

PROVES IN VITRO:

- Determinació IgE específica

PROVES IN VIVO:

- Proves cutànies comercials:
(apis, véspula i polistes dominulus)
  - Prick test
  - Intradèrmiques (0.001-0.01-0.1-1)

HIMENÒPTERS

EDUCACIÓ AL PACIENT: PREVENCIÓ

- Evitar colònies, perfums, ambientadors...
- No portar roba ampla i de colors vius
- Abans de conduir assegurar-se que no hi ha abelles
- Conduir amb les finestres tancades
- No apropar-se a ruscs
- No intentar espantar-les
- Evitar menjar a l'aire lliure
- No manipular escombreries
- Evitar fer activitats de jardineria
- Evitar anar descalç o amb sabates obertes.

HIMENÒPTERS

EDUCACIÓ AL PACIENT: TRACTAMENT

- Retirar-se del lloc on s'ha produït
- Treure l'agulló immediatament (en el cas de l' abella)
- Aplicar fred local i amoniac
- Tractament farmacològic prescrit
- Adrenalina
- Anar a urgències

HIMENÒPTERS EDUCACIÓ AL PACIENT

ADAPHI... ●

E-mail: miboschm@worldonline.es

HIMENÒPTERS: TRACTAMENT

IMMUNOTERÀPIA ESPECÍFICA :

- Eficàcia del 95%
- Sempre administrada en àmbit hospitalari
- Evitar situacions de risc durant el tractament
- Test de repicada per avaluar la seva eficàcia.

TRACTAMENT ANAFILAXI

IDENTIFICACIÓ SÍMPTOMES

- Pruïja, erupció, inflamació...

MÉS ALGUN DELS SEGÜENTS:

- Dificultat respiratòria
- Síntomes digestius
- Palpitacions, mal al pit
- Generals: mareig, pèrdua coneixement...

TRACTAMENT ANAFILAXI

MEDICACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA:

Adrenalina im:

- Dispositius autoinjectables: plomes.
- Adrenalina precarregada

TRACTAMENT ANAFILAXI

AUTOINJECTORS ADRENALINA

**Jext 300
micrograms:
patients greater
than 30kg**

**Jext 150
micrograms:
patients
15 - 30kg**

TRACTAMENT ANAFILAXI

ADRENALINA PRECARREGADA

TRACTAMENT ANAFILAXI: ALTRES

Antihistamínics

Segona línia de tractament

Després haver-se administrat adrenalina.

És **MOLT IMPORTANT** saber que la seva utilització aïllada és insuficient com a tractament en l'anafilaxi.

Corticoids

Poden ser útils per prevenir un rebrot.

Broncodilatadors

S'han d'utilitzar broncodilatadors tipus salbutamol o terbutalina inhalats sempre que es presentin símptomes d'ofec i xiulets durant l'anafilaxi.

TRACTAMENT ANAFILAXI

AUTOINJECTORS-PLOMES

- Dispositiu precarregat amb adrenalina
- Fàcil de fer servir
- Presentació en dues modalitats:

0.15 mg ó 150 mcg   per 15 a 30 kg de pes

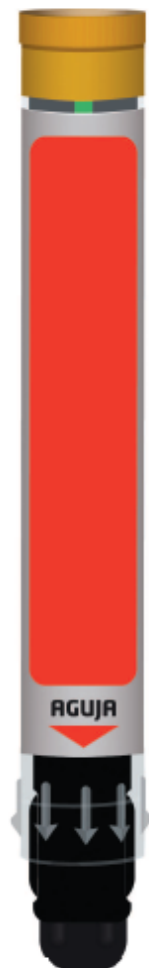
0.30 mg ó 300 mcg   per més de 30 Kg de pes

TRACTAMENT ANAFILAXI

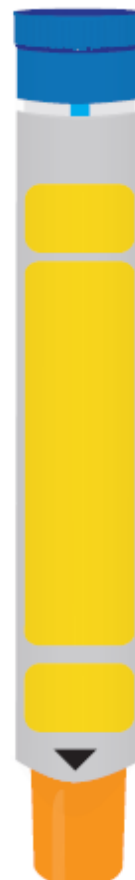
CARACTERÍSTIQUES PLOMES AUTOINJECTORES:

- Tap de seguretat i protector d'agulla.
- Conservació: No refrigerar ni congelar. No exposar a temperatures elevades. No exposar a llum.
- Caducitat aproximada de 18 -24 mesos.
- Preu: aprox. 53€.

Autoinyectores JEXT

Autoinyectores ALTELLUS

Tap de seguretat

Agulla protegida

TRACTAMENT ANAFILAXI

Características adicionales

Funda con tapa abatible

- En un sólo paso para un rápido acceso al autoinyector Altellus.

Tapa de seguridad azul

- Bloqueo de seguridad para retirar solo antes de la inyección.

Instrucciones fáciles de leer, con ilustraciones

- Acceso inmediato a las instrucciones de uso en situación de emergencia.

Ventana de exposición

- Para comprobar si la solución es clara e incolora
- Para verificar si la inyección se ha llevado a cabo (más oscura tras el uso)

Protección incorporada de la aguja de color naranja

- Cubre la aguja antes y después del uso para prevenir daños accidentales con la misma

Antes de usar

Después de usar

Antes de usar

Después de usar

TRACTAMENT ANAFILAXI

ADMINISTRACIÓ AUTOINJECTORS

- Preparar dispositiu (treure el tap de seguretat)
- Agafar l'autoinjector correctament
- Punxar a la cuixa i perpendicular a la pell (intramuscular)
- Mantenir la pressió 10 segons
- Fer massatge a la zona

Àrea Integral
de Salut
Barcelona Esquerra

C S B Consorci Sanitari de Barcelona
Ens públic de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona
adscrit al Servei Català de la Salut

Corporació Sanitària de Barcelona

¿Qué es la Anafilaxia?

Guía para pacientes

seaic

S.E.I.C.A.P.

Sociedad Española de Inmunología Clínica y Alergia Pediátrica

Sociedad Española de
Medicina de Urgencias
y Emergencias

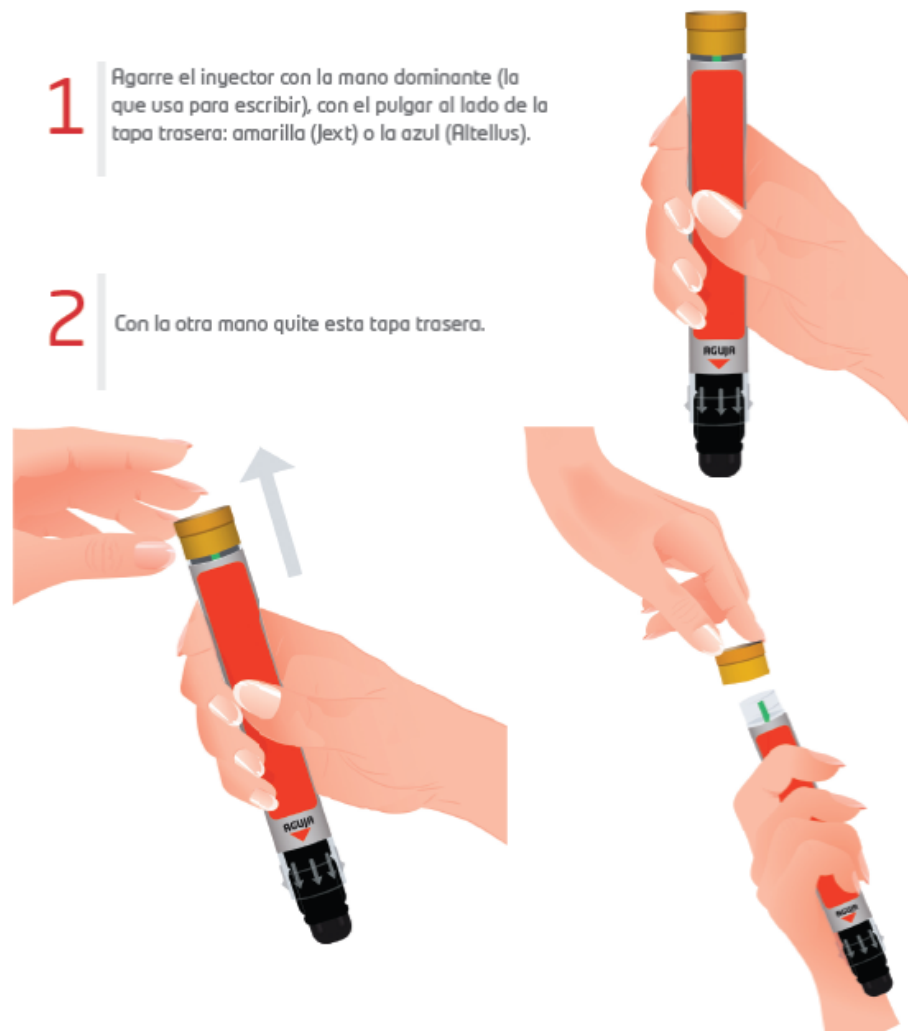

Sociedad Española de Urgencias de Pediatría
A.E.P.

1 Agarre el inyector con la mano dominante (la que usa para escribir), con el pulgar al lado de la tapa trasera: amarilla (Jext) o la azul (Altellus).

2 Con la otra mano quite esta tapa trasera.

3 **Jext:** Coloque el extremo negro del inyector en la parte externa del muslo, sujetando el inyector en ángulo recto (90° aprox.) al muslo.

Presione el extremo negro del inyector enérgicamente en la parte externa del muslo hasta que se oiga un "click" que confirme que ha comenzado la inyección, después manténgalo presionado.

Altellus: Sujete el autoinyector a una distancia aproximada de 10 cm de la parte externa del muslo. El extremo negro debe apuntar hacia la parte externa del muslo.

Clave el autoinyector enérgicamente en la parte externa del muslo, en ángulo recto (ángulo de 90 grados) con el mismo, escuche el clic.

4 Mantenga el inyector firmemente en esa posición en el muslo durante 10 segundos (contar lentamente hasta 10) y luego retírelo.

5 Masajee la zona de inyección durante 10 segundos.

6 Busque asistencia médica de inmediato. Llame al 112, comuníquese que está sufriendo una anafilaxia y solicite atención médica inmediata. Si no es capaz de hacer la llamada usted mismo, pídale a alguien que llame.

7 Pueden administrarse inyecciones repetidas a los 5-15 minutos si los síntomas persisten y su médico se lo ha indicado.

TRACTAMENT ANAFILAXI

INDICACIÓ DE DOS AUTOINJECTORS.

- Sempre:
  - Segons el tipus de reaccions: greus, refractàries.
  - Si no hi ha a prop un centre sanitari.

TRACTAMENT ANAFILAXI

QUI EL POT ADMINISTRAR ?

El propi pacient, familiars, professors, monitors menjador....

Plàn d'actuació

- Plàn d'actuació per escrit
  - Família.
  - Escola.
  - Entorn laboral.

Identificació de al·lèrgia:
braçalet o targeta.

AEPNAA
www.aepnaa.org

AEP
Asociación Española de Pediatría

S.E.I.C.A.P.
Sociedad Española de Inmunología
Clínica y Alergia Pediátrica

seaic
sociedad española de alergología
& inmunología clínica

PROTOCOLO DE ACTUACIÓN ANTE UNA REACCIÓN ALÉRGICA EN LA ESCUELA

Alumno:	Padre/Representante:	foto niño
Peso : Edad:	Teléfono(s) de aviso:	
Tutor(a) / Profesor(a):	Lugar de la medicación:	
Curso:		

Alérgico/a a: _____

Asmático   No   sí !   Riesgo mayor para reacciones graves.

PASO 1: EVALUAR Y TRATAR (1)

1		Picazón en boca, leve sarpullido alrededor de la boca o labios, boca hinchada	ADMINISTRAR Alergólogo/Pediatra
2		Urticaria, ronchas, sarpullido, picor o hinchazón de extremidades u otra zona del cuerpo	
3		Náuseas, dolores abdominales, diarreas, vómitos.	
4		Picor de ojos, ojos rojos, lagrimeo, picor nasal, estornudos de repetición, moqueo abundante	
5		Garganta cerrada, ronquera, tos repetitiva, lengua/párpados/labios/orejas hinchados	ADRENALINA AUTOINYECTABLE 0,15/0,30
6		Respiración entrecortada, tos repetitiva, tos seca, agotamiento, labios o piel azulada.	ADRENALINA AUTOINYECTABLE 0,15/0,30
7		Pulso débil, presión arterial baja, desvanecimiento, palidez, labios o piel azulada	ADRENALINA AUTOINYECTABLE 0,15/0,30

1) Ante reacciones rápidamente progresivas, aunque los síntomas presentes no sean graves (los recogidos en las viñetas 1 a 4) se recomienda administrar adrenalina (ADRENALINA AUTOINYECTABLE 0,15/0,30) precozmente para evitar la progresión a una reacción grave (síntomas recogidos en las viñetas 5, 6 y 7).
2) En niños con síntomas recogidos en la viñeta 7 (afectación cardiovascular) es conveniente mantenerlos tumbados boca arriba y con los pies en alto.
3) Después de administrar la medicación SIEMPRE se debe llevar al niño a una instalación médica

TRACTAMENT ANAFILAXI

“Se debe potenciar la prescripción de adrenalina en pacientes con riesgo de anafilaxia. Sería beneficioso adoptar un abordaje armonizado que requeriría que los autoinyectores de adrenalina estuviesen disponibles en todos los espacios públicos de la UE.”*

*Declaració pública sobre la al·lèrgia als aliments i l' anafilaxi

Després d'una reacció

- Informació important:
  - Hora de la reacció.
  - Síntomes.
  - Tractament.
  - Possibles desencadenants: medicaments, aliments, picades... Minuts abans de la reacció.
  - Factors associats: exercici, ingesta alcohol o AINEs.

ALIMENTS

EDUCACIÓ AL PACIENT

SOCIETATS CIENTÍFIQUES:

- » SOCIETAT CATALANA AL·LÈRGIA IMMUNOLOGÍA CLÍNICA : <http://www.scaic.cat/scaic/>
- » ASSOCIACIÓ CATALANA AL·LÈRGIA DIPLOMATS INFERMERIA: <http://www.acadi.cat/acadi/>
- » SOCIEDAD ESPAÑOLA DE INMUNOLOGIA CLINICA PEDIATRICA: <http://www.seicap.es/>
- » SOCIEDAD ESPAÑOLA DE ALERGIA E INMUNOLOGIA CLINICA: <http://www.seaic.org/>

QUI SOM?

PROGRAMA
EDUCATIU

APRENDRE
JUGANT

ON ANEM?

MULTIMÈDIA

QUÈ DIUEN
DE NOSALTRES

VOLS VENIR?

PER CONÈIXER L'ASMA I L'AL·LÈRGIA

Moltes gràcies

